Statenvoorstel

Onderwerp
Beschikbaarstelling financiële middelen en kaderstelling Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017-2019

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten
   1. Het Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied 2017-2019 in te stellen en daarvoor onderstaande kaders vast te stellen, met als doel projecten te ondersteunen die:
      a. Voortkomen uit de samenleving in het landelijk gebied;
      b. Bij voorkeur zich richten op bevordering van sociale cohesie en economische ontwikkeling;
      c. Uitgaan van partnership en medefinanciering;
      d. Een regionaal effect of uitstraling hebben;
      e. Bij voorkeur innoverend zijn;
      f. Meer zijn dan een aanvulling op wat belanghebbenden en gemeenten zelf al doen;
      g. Een duidelijke relatie hebben met 1 of meerdere punten uit de Agenda Vitaal Platteland, zijnde:
         i. Keten;
         ii. Pionieren;
         iii. Erf zoekt kans;
         iv. Natuur;
         v. Landschap, archeologie, cultuurhistorie en erfgoed;
         vi. Recreatie en toerisme;
         vii. Ontsluiting (digitaal en OV).

   2. Daarbij als randvoorwaarde mee te geven dat:
      - Aanvragen per tender tegen elkaar dienen te worden afgewogen;
      - Er een commissie van deskundigen wordt ingesteld voor het adviseren van Gedeputeerde Staten.

   3. In te stemmen met de volgende financiële kaders:
      a. Er wordt gewerkt met twee jaarschijven, waarbij voor de eerste tender € 750.000 in 2018 beschikbaar is en voor de tweede tender € 750.000 in 2019.
      b. De uitvoeringskosten voor het fonds maximaal € 330.000 bedragen, volgens het ritme van € 30.000 in 2016, € 150.000 in 2017, € 125.000 in 2018 en € 25.000 in 2019.
      c. De 12e begrotingswijziging van 2016 vast te stellen, waarbij de begroting 2016 meerjarig wordt gewijzigd voor de post beleidsontwikkeling landelijk gebied naar maximaal € 330.000,-- uitvoeringskosten over de looptijd van het fonds en de jaarschijven voor de tenders voor 2018 (€ 750.000) en 2019 (€ 750.000) beschikbaar worden gesteld;
      d. Indien de begrote middelen voor uitvoeringskosten en de jaarschijf 2018 voor projecten niet volledig worden besteed, zullen deze worden ingezet bij de laatste tender.

   4. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om het gestelde kader verder uit te werken in door hen op grond van de Algemene Subsidieverordening Flevoland vast te stellen nadere regels.

Provinciale Staten
9 november 2016

Agendapunt

Lelystad
13 september 2016

Registratienummer
1946473

Inlichtingen
P.M. Smeenk

Afdeling/Bureau
RE

Portefeuillehouder
Stuivenberg, A.

Routing

Commissie Duurzaamheid:
13 oktober 2016

Statenvoorstel

2. Doelstelling programmabegroting

In Hoofdstuk 2.1 Leefbaarheid landelijk gebied is als doel opgenomen: De Agenda Vitaal Platte land is uitgewerkt, zodanig dat de vitaliteit van het landelijk gebied verbetert.

3. Eerdere behandeling

Het kader is gebaseerd op input uit de beeldvormende sessie van 13 april 2016 in de Commissie Duurzaamheid en op motie 7 die door Provinciale Staten op 1 juni 2016 in het kader van de Perspectiefnota is aangenomen. Initiatieven uit de samenleving, gericht op sociale cohesie en leefbaarheid staan centraal. Het fonds is bedoeld om hierin het verschil te maken.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

De Staten stellen het kader vast en stellen financiële middelen beschikbaar.
In het College Uitvoeringsprogramma Flevoland 2015-2019 is opgenomen dat de kaderstelling voor het fonds Leefbaarheid in 2016 wordt voorgelegd aan Provinciale Staten. Als activiteit in de begroting 2016 is opgenomen: “Wij leggen Provinciale Staten ter besluitvorming de kaderstelling van het Fonds leefbaarheid landelijk gebied voor (UP 2.1.1)”. In de motie 7 die door Provinciale Staten op 1 juni 2016 in het kader van de Perspectiefnota is aangenomen is opgenomen dat uiterlijk in november 2016 de uitwerking van het Fonds Leefbaarheid aan de Staten wordt voorgelegd.

5. Verdere behandeling PS

Provinciale Staten worden geïnformeerd over de vaststelling van de nadere regels middels een mededeling, naar verwachting in maart 2017. Provinciale Staten worden vanaf 1 januari 2018 halfjaarlijks geïnformeerd over de inzet van het fonds.

6. Korte toelichting op voorstel

In het College Uitvoeringsprogramma Flevoland 2015-2019 (CUP) hebben Gedeputeerde Staten aangegeven dat een Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied wordt ingesteld om ideeën uit de samenleving uit te voeren.
Daarnaast is bij de behandeling van de perspectiefnota op 1 juni 2016 door Provinciale Staten een motie aangenomen waarin zij aan Gedeputeerde Staten opdragen om het Fonds Leefbaarheid uit te werken, met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- *Een bestuursstijl die zich openstelt naar de samenleving en die ontvankelijk is voor nieuwe ideeën, die uitnodigt en meedenkt.*
- *In de uitwerking van de kaders voor het Fonds Leefbaarheid ruimte te scheppen voor participatieve deelname vanuit de samenleving.*
- *Daarvoor gerichte criteria op te stellen.*
- *De buitenwacht te informeren en uit te nodigen om voorstellen in te dienen.*

Na besluitvorming door Provinciale Staten over het kader worden door Gedeputeerde Staten nadere regels vastgesteld die duidelijkheid geven over het subsidieproces aan aanvragers die een beroep doen op de beschikbare middelen uit het fonds.

7. Beoogd effect

Het fonds draagt bij aan het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid van het platteland en de dorpskernen. Inzet van het fonds moet tot concrete projecten leiden die bijdragen aan het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid.

Statenvoorstel

8. Argumenten

1 Het kader is in lijn met de opgehaalde beelden uit de Staten

Het kader is gebaseerd op input uit de beeldvormende sessie van 13 april 2016 in de Commissie Duurzaamheid en op motie 7 die door Provinciale Staten op 1 juni 2016 in het kader van de Perspectiefnota is aangenomen. Initiatieven uit de samenleving, gericht op sociale cohesie en leefbaarheid staan centraal. Het fonds is bedoeld om hierin het verschil te maken.

2 Het kader biedt een handvat voor bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden met plannen voor de bevordering van de leefbaarheid van het landelijk gebied.

Het voorstel voor het kader is, dat ideeën en projecten voor het fonds:

- worden beoordeeld door een commissie van deskundigen

  Inzet van expertise op het gebied van leefbaarheid en financiën is nodig bij het vaststellen van prioriteiten en het door Gedeputeerde Staten maken van gewogen keuzes ten aanzien van subsidieaanvragen. Ook bekendheid met het gebied en de actuele vraagstukken zijn daarbij van belang. Het gaat om een sterke vertegenwoordiging vanuit het landelijk gebied. Daarom wordt voorgesteld om een commissie van deskundigen in te stellen. De commissie van deskundigen toetst de aanvragen aan het kader van Provinciale Staten en aan de nadere regels van Gedeputeerde Staten en brengt een advies uit. Omdat de commissie scores geeft en een weging, werkt dit als een prijsvraag. Op basis van het advies nemen Gedeputeerde Staten een besluit over de prijswinnaars. Op basis van het advies nemen Gedeputeerde Staten een besluit over de projecten die voor subsidie in aanmerking komen. Omdat projecten tegen elkaar afgewogen worden komen alleen die projecten in aanmerking voor subsidie die het beste passen binnen de nadere regels. Hierdoor wordt bereikt dat het beschikbare bedrag wordt verdeeld over de beste projecten. De commissieleden beschikken samen over de bovengenoemde kennis en ervaring, zijn bij voorkeur actief in een netwerk en nemen deel op persoonlijke titel.

  In de commissie van deskundigen nemen naast een onafhankelijke voorzitter en een ambtelijk secretaris van de provincie, circa 5 leden deel die een afspiegeling vormen van het landelijk gebied. Van belang is dat hierin bewoners uit verschillende leeftijdsgroepen en ondernemers vertegenwoordigd zijn. In de nadere regels wordt dit uitgewerkt.

- voortkomen uit de samenleving in het landelijk gebied

  Het landelijk gebied is de gehele provincie Flevoland met uitzondering van de stedelijke kernen. Het gaat dus om initiatieven van onderop uit het platteland en de dorpskernen, zoals bijvoorbeeld in dorpsvisies zijn voorgesteld of bijvoorbeeld maatschappelijke ideeën van particulieren, verenigingen, instellingen of bedrijven. Bij de uitvoering van het fonds wordt sterk ingezet op communicatie en bekendheid. Eind 2016 wordt hiertoe een communicatieplan opgesteld.

- bij voorkeur zich richten op bevordering van sociale cohesie en economische ontwikkeling

  Het fonds is met name bedoeld voor projecten die de vitaliteit van het landelijk gebied ondersteunen. Het gaat er om dat plannen ter bevordering van de meer zachte kant, de sociale cohesie, kunnen worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om initiatieven die de samenleving bij elkaar houden, tussen bijvoorbeeld verenigingen, particulieren, instellingen en bedrijven.

- uitgaan van partnership en medefinanciering

  Om draagvlak en betrokkenheid te vergroten is een bijdrage uit het gebied noodzakelijk. Het fonds wordt niet ingezet als provinciale cofinanciering voor reeds bestaande instrumenten, zoals bijvoorbeeld de Europese Programma's.

- een regionaal effect of uitstraling hebben

  Het fonds is bedoeld voor het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid van het platteland en de dorpskernen in geheel Flevoland. Projecten dienen daarom bij voorkeur als pilot of voorbeeldfunctie voor de rest van Flevoland.

- bij voorkeur innoverend zijn

Statenvoorstel

Creatieve inbreng is nodig om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Denk hierbij aan vernieuwende elementen op bijvoorbeeld het digitale-, mobiliteits-, sociale- of economische terrein.

- meer zijn dan een aanvulling op wat belanghebbenden en gemeenten zelf al doen
  Het gaat om zelfstandige projecten die eventueel verbonden kunnen worden met andere gewenste ontwikkelingen en projecten. Het is niet de bedoeling dat er een wettelijke taak qua financiering verschuift van een gemeente naar de provincie.
- Een duidelijke relatie hebben met 1 of meerdere punten uit de Agenda Vitaal Platteland, zijnde:
  i. Keten (interactie tussen ketenpartners en bewoners);
  ii. Pionieren (benutten van de multifunctionaliteit van het landelijk gebied);
  iii. Erf zoekt kans (oplossingen voor het groeiende aantal vrijkomende erven);
  iv. Natuur (groene beleving door bewoners);
  v. Landschap, archeologie, cultuurhistorie en erfgoed (beleving door bewoners);
  vi. Recreatie en toerisme (versterken recreatieve kwaliteiten voor bewoners);
  vii. Ontsluiting (mogelijkheden digitaal en OV voor bewoners).

3 Door met twee tenders te werken kan het fonds binnen de collegeperiode volledig tot uitvoering komen.
Omdat de nadere regels pas op 1 maart 2017 van kracht worden, kan de eerste tender pas in het najaar van 2017 gehouden worden. Door proceduretijd (22 weken bij een adviescommissie) wordt over de eerste projecten in het eerste kwartaal van 2018 besloten door GS. Deze projecten komen tot uitvoering in 2018. De tweede tender kan worden gehouden zo spoedig mogelijk nadat besluitvorming over de eerste tender is geweest, dus in het tweede kwartaal van 2018. Over deze projecten wordt eind 2018 besloten door GS en zij komen tot uitvoering in 2019. Primair is € 1,5 miljoen over voor projecten (zie argument 5 hieronder). De twee tenders zijn elk 750k waarbij geld dat overblijft van de eerste tender, wordt toegevoegd aan de tweede tender.

4 Het maatschappelijk proces vraagt om een investering van maximaal € 330.000,-- uitvoeringskosten.
Kosten zijn onder andere gemoeid met het organiseren van communicatie over en beheer van het fonds en voor de commissie van deskundigen. Niet bestede middelen in het kader van de uitvoering van het Fonds worden zoveel mogelijk beschikbaar gehouden voor projectaanvragen. In 2017 worden de grootste uitgaven voorzien, onder andere voor communicatie. In 2019 zullen de uitgaven het laagst zijn omdat de tenders dan reeds geweest zijn. De begroting van de uitvoeringskosten is: 2016: 30k, 2017: 150k, 2018: 125k, 2019: 25k.
Er zijn twee tenders voorzien, in 2017 en in 2018. Vóór de laatste tender, in 2018, zal duidelijk zijn in hoeverre er niet bestede middelen (uitvoeringskosten) zijn. Deze middelen worden toegevoegd aan de laatste tender.

5 Met de 12e begrotingswijziging van 2016 wordt invulling gegeven aan de kaderstelling van maximaal € 330.000,-- uitvoeringskosten en € 1,5 miljoen voor projecten.
De voorgestelde begrotingswijziging zorgt ervoor dat er maximaal € 330.000,-- beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering van het Fonds. In 2016 is € 30.000,-- nodig voor de voorbereidingskosten. Hiermee blijft er primair € 1,5 miljoen over voor projecten.

6 Niet bestede middelen voor uitvoeringskosten en de jaarschijf 2018 voor projecten blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor projectaanvragen
Door in te stemmen dat niet bestede middelen beschikbaar blijven voor het Fonds Leefbaarheid Landelijk Gebied, wordt ervoor gezorgd dat deze opnieuw ingezet kunnen worden voor projectaanvragen.

7 Het is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten om nadere regels vast te stellen

Statenvoorstel

In de Algemene Subsidieverordening Flevoland is aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid toegekend om nadere subsidieregels vast te stellen. Met het derde beslispunt in het Statenvoorstel wordt aan de Staten voorgesteld om Gedeputeerde Staten hiertoe opdracht te geven.

9. Kanttekeningen

1. Om bewoners en maatschappelijke organisaties te bedienen, kent het fonds ruimere mogelijkheden dan bestaande instrumenten zoals de Europese programma's. Zo is cofinanciering van andere overheden geen vereiste en stelt het fonds geen ondergrens en bovengrens (tot aan het bedrag van de tender).
2. Door met twee tenders te werken kan een project maximaal € 750.000,-- subsidie krijgen. Hiermee wordt een groter project niet toegestaan. Bij een alternatieve invulling, door een eerste tender van de totale fondsomvang (1,5 miljoen euro) en een tweede tender met de middelen die dan nog resteren) zijn grotere projecten tot 1,5 miljoen euro mogelijk.
3. Het werken met jaarschijven kan leiden tot onderuitputting in enig jaar. Door in het kader op te nemen dat deze middelen beschikbaar blijven voor de projecten in de volgende tender, blijven de middelen voor het fonds intact.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
12e Begrotingswijzing 2016	1954513	Ja

Statenvoorstel